

MARIESTAD

Granskningsutlåtande

Detaljplan för Ladukärr 1:2 m.fl.,
Ladukärr, Mariestads kommun

Januari 2023

Kontaktuppgifter

Mariestads kommun

Planenheten

Besöksadress: Stadshuset, Kyrkogatan 2

Telefon: 0501-75 50 00

E-post: info@mariestad.se

Inkomna yttranden

Yttranden har kommit in enligt nedanstående förteckning. Yttrandena återges i sin helhet och kommenteras därefter av kommunen.

1. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
2. Lantmäteriet
3. Tekniska nämnden
4. Vänsterpartiet i Mariestad
5. Naturskyddsföreningen
6. Avfallshantering Östra Skaraborg
7. Västtrafik
8. Mariestads Friluftsförening
9. Vadsbo Hembygds- och fornminnesförening
10. VänerEnergi
11. 3G Infrastructure Services AB (3GIS)
12. Yttrande 1.- 53 underskrifter
13. Yttrande 2
14. Yttrande 3
15. Yttrande 4
16. Yttrande 5
17. Yttrande 6
18. Yttrande 7
19. Yttrande 8
20. Yttrande 9
21. Yttrande 10
22. Yttrande 11
23. Yttrande 12
24. Yttrande 13
25. Yttrande 14
26. Yttrande 15
27. Yttrande 16
28. Yttrande 17
29. Yttrande 18
30. Yttrande 19
31. Yttrande 20

Granskningen syftar till att visa det bearbetade planförslaget som kommunen har för avsikt att anta samt ge berörda intressenter en sista möjlighet att lämna synpunkter.

Förslag till detaljplan för Ladukärr 1:2 m.fl., Ladukärr, Mariestads kommun har varit föremål för granskning under perioden 9 juni 2021 till 19 juli 2021. De synpunkter som kommit in under granskningstiden samt kommunens ställningstagande och förslag till förändring av planförslaget med anledning av synpunkterna redovisas i detta granskningsutlåtande. Av granskningsutlåtandet framgår vilka synpunkter som tillgodosetts samt vilka kommunen inte kunnat beakta och skälen till detta.

1. Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen måste bearbetas vad gäller skyfallshantering för att inte riskera att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att planförslaget kommer i konflikt med Riksintressen, mellankommunal samordning, miljökvalitetsnormer eller att strandskyddet upphävs i strid med gällande bestämmelser.

Länsstyrelsen bedömer dock att planförslaget behöver bearbetas/kompletteras för att inte leda till risker för människors hälsa och säkerhet, se vidare under rubriken skyfallshantering.

Skyfallshantering

I samrådsskedet bedömde Länsstyrelsen att kommunen behöver utreda konsekvenserna av ett skyfall, där också planens påverkan på området behöver ingå.

I granskningsskedet redovisar nu kommunen en skyfallskartering utan beräknad effekt för genomförande av planförslaget. Kommunen beskriver att detta kommer hanteras i kommande detaljprojektering och bedömer att marken är lämplig.

Länsstyrelsens bedömning är att eftersom området redan idag har vissa problemområden ur översvämningsperspektiv och då stora ytor tillåts hårdgöras finns det fortfarande inte tillräckligt stöd för att bedöma att planförslaget är lämpligt. Utredningar som på ett tydligare sätt visar att marken är lämplig måste redovisas innan detaljplanen antas.

Kommunen behöver därför utveckla konsekvensbeskrivningen av vad skyfall innebär med planerad bebyggelse innebär. I konsekvensbedömningen ska även möjligheterna till framkomlighet vid skyfall beaktas. Konsekvensbedömningen behöver också omfatta påverkan på områden utanför planområdet. Om konsekvenserna bedöms vara allvarliga och risken därmed icke acceptabel är det nödvändigt att kommunen säkerställer åtgärder som minskar risken och gör lokaliseringen lämplig.

Kommentarer

Efter genomförd granskning har konsekvenserna för ett 100-årsregn bedöms inom ramen för en skyfallsutredning. Utredningen visar att ett genomförande av planförslaget innebär oacceptabel risk för översvämning utanför planområdet, närmast vid lågpunkt på Ladukärrsvägen. Skyfallskartering från 2018 visar att lågpunkten riskerar översvämning redan innan ett genomförande av planförslaget. Inom planområdet och vid planerad väganslutning till Marieforsleden är risken för översvämning acceptabel.

För att minska översvämningsrisken utanför planområdet beräknas enligt skyfallsutredningen en fördröjningsvolym om cirka 6100 m³ krävas inom planområdet för att risken ska vara acceptabel. För att hantera översvämningsrisken utanför planområdet har planområdet utökats i sydväst för att möjliggöra en översvämningbaryta om cirka 20 000 kvm inom allmänplats mark - natur. Marken vallas in till en höjd av +69 längs med befintlig cykelbana vilket beräknas ge en fördröjningsvolym om cirka 10 000 m³, vilket gör risken acceptabel och beräknas ge en avsevärd förbättring i jämförelse med dagens situation.

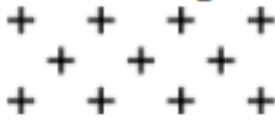
2. Lantmäteriet

För plangenomförandet viktiga frågor där planen måste förbättras

PRICKMARK

Kommunen har lagt ut prickmark inom kvartersmarken invid Marieforsleden. Enligt planbeskrivningen är syftet att bestämmelsen ska användas som skyddsbestämmelse med anledning av planområdets närhet till Marieforsleden som är sekundär transportled för farligt gods. Kommunen uppger att därav kan mindre tekniska byggnader tillåtas inom prickmark utanför Marieforsledens säkerhetszon. Planbeskrivningen har dock ingen bindande verkan. För att plankartan ska överensstämma med planbeskrivningen bör kommunen istället använda sig av planbestämmelsen:

Beteckning:

Som enligt Boverket används för begränsning av markens utnyttjande inom kvartersmark för att reglera att marken endast får förses med viss typ av byggnadsverk.

Bestämmelseformulering: Marken får endast förses med [byggnadsverk:text].

Delar av planen som bör förbättras

ADMINISTRATIV BESTÄMMELSE U1 – MARKRESERVAT FÖR ALLMÄNNYTTIGA UNDERJORDISKA LEDNINGAR.

I och med de nya rekommendationerna från Boverket från 2020-10-01 bör bestämmelsen inte längre användas. Från och med 2020-10-01 används istället egenskapsbestämmelse - Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Kommentarer

Utifrån de planspecifika förutsättningar anser kommunen att mindre avvikelser från förbudet mot byggnadsverk kan göras för mindre teknisk infrastruktur så som till exempel transformatorstation. Ändras prickmarken till korsmark möjliggörs mer bebyggelse inom skyddsområdet än vad som bedöms som lämpligt utifrån risken för olycka med transporter av farligt gods.

Beslutet om planuppdrag togs den 9 maj 2018 vilket innebär att då rådande rekommendationer från Boverket ska appliceras.

3. Tekniska nämnden

Området bör ingå i det kommunala verksamhetsområdet för allmänna vattentjänster.

Plankartan saknar områden som säkrar förläggning av kommunala VA-ledningar i området.

De befintliga dagvattenledningar som ska ta emot vatten från området har inte kapacitet att ta emot ett ökat flöde, varför det är av yttersta vikt att dagvatten som uppkommer i området fördröjs innan det leds vidare i kommunenes dagvattennät. Detta för att inte riskera översvämning av fastigheter.

In- och utfarter bör regleras i plankarta. Vid fler in- och utfarter behöver hastigheten på Marieforsleden ses över.

Planerad teknisk dagvattenlösning bör tydliggöras samt presenteras på plankartan.

Kommentarer

Allmänna VA- ledningar ska säkerhetsställas genom avtalsrättighet.

Till antagandet av planförslaget är dagvattenhanteringen mer precist utredd och beskriven med stöd i plankartan med reglerad mark för diken samt fördröjning. En utgångspunkt för dagvattenhanteringen är att volymen dagvatten från planområdet inte ska öka vid ett genomförande jämfört med idag.

Reglering av lokalisering för planområdets väganslutning bedöms som olämplig då vi ännu inte vet vilka verksamheter som kommer etablera sig där. Därför möjliggör planförslaget även för anläggandet av en cirkulationsplats vars lokalisering är reglerad i plankartan.

4. Vänsterpartiet i Mariestad

Vi tycker att arbetet med den här planen bör ligga vilande tills blå- och grönstrukturplanen är antagen. Ladukärrsskogen är ett tätortsnära grönområde som är viktigt som rekreationsområde för många mariestadsbor. Det framgår inte minst av alla synpunkter från allmänheten som har kommit in i samrådsskedet. Det är uppenbart att den föreslagna markanvändningen kommer att försämra den här ekosystemtjänsten (rekreation) mycket kraftigt. Det framgår av planbeskrivningen att även kommunen bedömer att området kommer att försämrats ur det perspektivet. Det framgår inte av planhandlingarna om det går att kompensera för den förlusten och hur det i så fall skulle kunna göras. Det framgår alltså inte vilka effekter den föreslagna detaljplanen skulle få på mariestadsbornas möjlighet till rekreation. Det förs inte heller något resonemang runt hur detaljplanen påverkar den biologiska mångfalden eller klimatet.

Mariestads kommun håller för närvarande på att ta fram en blå- och grönstrukturplan, som syftar till att kommunen ska få ett underlag för sådana här beslut, det vill säga beslut om ställningstaganden och avvägningar gällande grön- och blå infrastruktur kontra andra intressen. Blå- och grönstrukturplanen ska visa kommunens ekosystemtjänster i ett helhetsperspektiv. Idag saknas den här kunskapen. Med andra ord så vet vi inte hur det kommer att påverka Mariestads kommun som helhet att ta bort den här skogen, varken vad gäller rekreation eller andra ekosystemtjänster. Vänsterpartiet i Mariestad tycker inte att det är acceptabelt att anta den här detaljplanen med sådana grundläggande luckor i beslutsunderlaget.

Vi vill också säga att det inte känns bra att kommunen redan tre år efter Översiktsplanens antagande står inför att göra så stora avsteg ifrån den. Det aktuella området är inte markerat som ett område för verksamheter i Översiktsplanen. Så sent som för tre år sen såg vi alltså inte något behov av att använda den här marken för verksamheter. Om det nu finns en så stor efterfrågan på mark för verksamheter att tätortsnära naturmark måste tas i anspråk, är det uppenbart att vi har ett behov av att snarast uppdatera Översiktsplanen. Detta för att vi som politiker ska ha ett underlag för våra strategiska beslut om hur kommunens mark ska användas på bästa sätt.

Vi ser också ett behov av att ha en politisk diskussion, med stöd av planavdelningens sakkunniga tjänstepersoner, om tolkningen av Översiktsplanens markeringar för tätortsnära naturmark. På s 77 i Översiktsplanen finns kartan ”Illustration 2.3: Föreslagen markanvändning i Mariestads tätort”. I denna illustration finns en grön linje runt största delen av det aktuella planområdet. Enligt teckenförklaringen står grön linje för ”Tätortsnära naturmark”. Vi är förmodligen många som har tolkat den här markeringen som att även marken innanför den gröna linjen avses vara tätortsnära naturmark, att den gröna linjen utgör en kontur runt ett tätortsnära naturområde.

Planavdelningen skriver dock i planbeskrivningen och samrådsredogörelsen för den här detaljplanen, att kartan på s 77 i Översiktsplanen ska tolkas som att det är de gröna linjerna i sig som utgör de områden som kommunen avser bevara som tätortsnära naturmark. För marken innanför linjerna har kommunen däremot inte tagit någon ställning angående användningsområde, enligt det här förtydligandet från Planavdelningen.

Det här sättet att tolka Översiktsplanens karta ger en förändrad bild av Översiktsplanens föreslagna markanvändning i kommunen. Till exempel innebär det att det bara är en linje av natur runt Ekuddenområdet som kommunen har tagit ställning till ska bevaras som tätortsnära naturmark, inte själva Ekuddenområdet. Det känns inte rimligt. Det är viktigt att det är helt tydligt hur vi beslutsfattare ska tolka ett sådant grundläggande planeringsdokument som Översiktsplanen.

Kommentarer

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 5 maj 2018 om uppdrag till planenheten att upprätta förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m.fl. En förändring av uppdraget kräver ett politiskt beslut.

Grundläggande vid framtagande av en detaljplan är att väga mellan enskilda och allmänna

intressen. För att tydliggöra hur denna avvägning ska hanteras lyfter plan- och bygglagen (PBL) och miljöbalken (MB) flera aspekter av enskilda och allmänna intressen som är av särskild vikt att beakta i planeringen. Vad gäller planförslaget för Ladukärr 2:1 m.fl. utgör en av avvägningarna bevarandet av tätortsnära naturmark. Enligt PBL och MB ska tillgången till tätortsnära naturmark särskilt beaktas. Lagarnas förarbeten ger dock ingen vägledning i bedömningen av vad som är att betrakta som tätortsnära natur eller i bedömningen av dess tillgång. Med utgångspunkt i Ladukärrsbostadsområde bedömer kommunen att inte bara Ladukärrskogen utgör tätortsnära natur utan även Lillängs- och Grangärdesskogen. Skogarna har flera entréer från bostadsområdet, är sammanhängande och har sammankopplade stigar. Tillsammans utgör skogarna ett sammanhängande naturområde om cirka 82 hektar. Vid ett genomförande av detaljplanen för Ladukärr 2:1 m.fl. minskar storleken till cirka 71 hektar. Kommunen bedömer att tillgången på tätortsnära natur för boende i Ladukärr fortsatt är god även efter ett genomförande av planförslaget. Vidare innebär planområdets lokalisering, i utkanten av skogsområdet, att negativ påverkan på skogarnas funktion som tätortsnära natur minimeras.

Vad gäller planförslagets påverkan på den biologiska mångfalden visar naturvärdesinventeringen samt häckfågelinventeringen att planområdet har låga naturvärden och av liten betydelse för den biologiska mångfalden. Vid ett genomförande är kommunens inriktning att anlägga dagvattenfördröjning inom planområdets sydvästra del. Fördröjningsanläggning utformas med fördel delvis som våtmark vilket innebär tillskott av en viktig biotop för att området på sikt kan utvecklas och bidra till den biologiska mångfalden. Detaljerad utformning och teknisk lösning för dagvattenfördröjningen regleras inte i detaljplanen men en våtmark är i nuläget förvaltningens inriktning.

5. Naturskyddsföreningen

Angående förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m fl, dnr KS 2019/490

Mariestads Naturskyddsförening konstaterar att det helt saknas underlag och bedömningar av skogens kvalitéer och värden för friluftslivet i planförslaget med tillhörande handlingar. Föreslagen detaljplan strider dessutom dels mot kommunens egen översiktsplan med målbild 2030, där hela Ladukärrsskogen anges som tätortsnära naturmark, dels mot bestämmelserna i miljöbalken 3 kap 6 § om att tätortsnära natur särskilt ska beaktas. Motiveringar saknas helt varför Ladukärrsskogen ska tas i anspråk för byggnation och alternativa områden har inte utretts.

Anmärkningsvärt är också att detaljplanen forceras fram innan analyserna i den sk blå-grönstrukturplanen gjorts klart. I den gröna strukturplanen kommer följande punkter

att analyseras: blå- och gröna stråk, ekosystemtjänster, höga naturvärden, friluftsliv/ rekreatiomsområden och naturområden som är viktiga för helheten i landskapet samt naturområden kring tätorterna. Här måste Ladukärrsskogen ses i ett helhetsperspektiv.

Ladukärrsskogen utgör idag ett mycket välbesökt närströvsområde i direkt anslutning till bebyggelsen i Ladukärr. Området är attraktivt på grund av storleken och den varierade naturen. Barrskog med svamp- och bärmarker dominerar, men bergspartier, block, gläntor, kärr, en gammal stenmur och andra kulturspår samt lövskogspartier med hagmarksflora ger omväxling. Skogens variation hänger också samman med att den inte har varit utsatt för konventionellt skogsbruk med kalhyggen och planteringar i större omfattning. Skogen har därför särskilda värden för utevistelse och rekreation. Många väl använda stigar finns också i området. Skogens naturvärden inkluderar också att här finns ett större antal fåglar varav några upptagna bland rödlistade arter i Sverige 2020 såsom tornseglare (starkt hotad) och svart-vit flugsnappare (nära hotad).

Den föreslagna buffertzonen med naturmark utmed bebyggelsen är så smal och så påverkad att den helt saknar förutsättningar att fungera som ett attraktivt grönområde och än mindre som ett strövsområde. För att få värden för attraktiv vistelse och rika naturupplevelser måste hela Ladukärrsskogen med dess varierade och omväxlande natur sparas och dess fina kvalitéer som närströvsområde tas tillvara.

I bostadsområdet Ladukärr finns redan idag olägenheter av ljud och buller från Marieforsleden, E20 och deponin, särskilt vid ostliga vindar. För en bra boendemiljö handlar det inte bara om störande buller utan också om upplevelsen av den totala ljudbilden och avsaknaden av tystnad utomhus. Förslaget till detaljplan visar inte byggnadernas tänkta verksamhet, placering, storlek, utformning eller anpassning till den befintliga miljön och inte heller andra tänkbara verksamheter och deras omfattning på kvartermarken. Därmed saknas möjlighet att bedöma ljud och buller från verksamheten och spridningen av ljud från deponin och från Marieforsleden och E20. Bevarade bergsryggar och skogens omfattning och skötsel i Ladukärrsskogen har också stor betydelse för att dämpa ljud och buller från trafik och verksamhet och därmed minska störningarna i näraliggande bostadsområden. Gjorda bullermätningar kan därför inte anses tillförlitliga.

Frågan om olägenheter av lukt från deponin har inte behandlats i planförslaget. Olägenheter av lukt från deponin förekommer ibland i bostadsområdet Ladukärr och ytterligare försämringar kan inte godtas. En sluten skog med varierad topografi i hela Ladukärrsskogen kan vara till fördel även från luktsynpunkt.

Skogens ekosystemtjänster är heller inte utredda och deras betydelse vid exempelvis framtida extremvädersituationer, som torka och störtregn.

Mariestads Naturskyddsförening slår fast att en utbyggnad enligt planen skulle innebära att Ladukärrsskogens värden och betydelse som närströvområde helt skulle gå förlorade. Risk finns också att en utbyggnad enligt planen skulle förändra utbredningen av ljud och lukt och därmed ge ökade sådana besvär för de boende i Ladukärr. **Detaljplanen för Ladukärrsskogen kan därför inte godtas.** Ta istället vara på Ladukärrsskogens kvalitéer som stort, sammanhängande och attraktivt strövområde och som skyddszon mot oönskat buller och lukt!

Kommentarer

Kommunen bedömer att planområdets befintliga friluftsvärden har utretts i en tillräcklig omfattning för att gå vidare i planprocessen mot ett antagande. Planbeskrivningen avhandlar planområdets befintliga värden för friluftslivet och vilken påverkan ett genomförande får, en påverkan som enligt kommunens bedömning är acceptabel.

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan.

Kommunen bedömer även att planförslaget särskilt beaktar tillgången till tätortsnära natur enligt 3 kap 9 § MB då naturmark mellan det planerade verksamhetsområde och de befintliga bostäderna bevaras med en bredd om cirka 100 - 150 meter. Vidare är planområdet lokaliserat i utkanten av det sammanhängande naturområdet som utgörs av Ladukärr,- Lillängss- och Grangårdesskogen, vilket minskar planens negativa påverkan på naturområdet.

Under 2022 genomfördes en häckfågelsinventering inom planområdet där sammanlagt sju fågelarter identifierades häcka inom området. Samtliga kategoriseras som livskraftiga (LC) enligt Artdatabanken.

Genomförd bullerutredning är utförd enligt den samnordiska beräkningsmodellen (naturvårdsverkets rapport 4653) för trafikbuller samt Naturvårdsverkets beräkningsmodell för verksamhetsbuller vilket båda är enligt gällande branschpraxis. Beräkningarna har utgått från ett maximalt utnyttjande av planområdet efter vad planförslaget medger vilket även ligger till grund för beräkning av trafikflöden till och från området. Även buller från Bångahagen har lagts till i utredningen. I beräkningarna tas ingen hänsyn till vegetation.

Utredningen visar att planförslagets bullerpåverkan inte överskrider riktvärdena för varken trafik- eller verksamhetsbuller.

Vidare har även risken för olägenheter från Bångahagen utretts utifrån damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att risken för olägenhet är låg.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära naturmark, naturvärden, buller samt risk för olägenheter från Bångahagen.

6. Avfallshantering Östra Skaraborg

Gällande sophämtning för ovanstående vill vi framhålla följande för att uppfylla reglerna i renhållningsföreskrifterna.

För genomförande av soptömning ska vägen till hämtningsplatsen ha en fri höjd på minst 3,65 meter, ha en fri bredd på minst 3 meter samt ha en bärighet för ett fordon på 18 ton.

Vi hämtningsplatsen ska yta finnas med en bredd på minst 4,5 meter, fri längd på minst 14 meter samt ha en fri höjd på minst 5 meter.

För återvändsgator ska det finnas en vändyta med diameter 18 meter samt en fri remsa på ca 1,5 meter utanför vändytan.

Säkerheten vid hämtning är ytterst viktigt och backning med hämtningsfordon ska inte förekomma.

Hämtning av avfall från gemensamma utrymme eller från underjordsbehållare är endast tillåtet om fastighetsägare till dom enskilda fastigheterna bildar samfällighetsförening som i stadga reglerar att ta hand om avfallshantering. Samfällighetsförening blir kund hos AÖS, partner i avfallsfrågor samt debiteras kostnader för avfallshantering.

Vi vill passa på att meddela att det finns möjlighet att få avfallshämtning från underjordsbehållare.

För kännedom kan företag och andra verksamheter behöva mer plats för sin avfallshantering än vad en bostad har. Alla verksamheter ska sortera ut sitt hushållsavfall (helst i flera fraktioner), sortera ut alla olika typer avfall med producentansvar och ha en hantering av olika typer av farligt avfall. De ska därutöver på bästa möjliga miljöriktiga

sätt sortera övrigt material. En verksamhet kan därutöver få större avfallsmängder än vad en bostad får. Utöver hushållsavfall sker hämtning verksamheternas farliga och icke-farliga avfall normalt vid fastigheten via den eller de entreprenörer som verksamheten anlitar.

Kommentarer

Noteras.

7. Västtrafik

Västtrafik står fast vid de synpunkter vi lämnade i samrådsskedet.

Kommentarer

Noteras.

8. Mariestads Friluftsklubb

Mariestads Friluftsklubb (MFK) konstaterar att även reviderat detaljplaneförslag strider mot den av kommunfullmäktige antagna Översiktplanen 2030.

I denna anges att markanvändningen för området ska vara tätortsnära naturmark (del 2, markanvändning, sid 77).

Enligt detaljplaneförslaget ska marken exploateras för handel, idrottsanläggning och lagerlokaler. Revideringen av det ursprungliga förslaget har således inte alls skett i överensstämmelse med översiktsplanens intensioner utan strider fortsatt mot denna.

MFK hävdar att de tätortsnära skogarna är angelägna för Mariestadsbornas välbefinnande i vardagen där närheten till skogsområden är av avgörande betydelse.

MFK har sedan lång tid tillbaka en orienteringskarta som bl.a. täcker aktuellt område. Mariestads Friluftsklubb avstyrker detaljplaneförslaget mot bakgrund av ovanstående.

Kommentarer

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan. En mer utförlig redogörelse för motiveringen av bedömningen finns i planbeskrivningen sida 9.

Kommunen delar uppfattningen att den tätortsnära naturen har en stor betydelse för människans välbefinnande och att bevarandet av tätortsnära natur är viktigt. I samband med framtagandet av en detaljplan är dock bevarandet av tätortsnära natur en av flera

viktiga intressen att hantera. Kommunen gör bedömningen att Ladukärns bostadsområde har god tillgång till tätortsnära natur där både Lillängss- och Grangärdesskogen finns tillgängligt inom gångavstånd. Vidare har planförslaget är Ladukärr 2:1 m.fl. anpassats för att bevara en buffert av naturmark om cirka 12 hektar mellan planerade verksamheter och det befintliga bostadsområdet i syfte att minska risken för olägenheter, fördröjning av dagvatten samt bevarandet av tätortsnära natur.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur.

9. Vadsbos Hembygds- och Fornminnesförening

Vadsbo Hembygds- och Fornminnesförening hänvisar i allt väsentligt till sitt samrådsyttrande den 22 juni 2020. Föreningen anser fortfarande att beslutsunderlaget är otillfredsställande.

Det bearbetade planförslaget innebär förbättringar men motiverar inte att planen i nuläget föregriper beslut om samhällsutvecklingen. Utöver skogens betydelse för god hälsa är sammanhängande naturområden allt mer viktiga från klimatsynpunkt. Ökad asfaltering är också dålig från miljösynpunkt. Mariestad är en förhållandevis liten stad, som borde ha förutsättningar att planera för en allmänt bra miljö.

Kommunen har lovat att en grön och blåstrukturplan skall föreligga under 2022. Planen skall få en bred remissomgång. Först när detta planeringsunderlag finns, bör värdet av och behovet av stadens kvarvarande gröna områden rätt kunna bedömas. Kommunens planmonopol gör förfarandet möjligt.

Ladukärnskogen är den sista resten av den allmänna skogen mot öster från stadens grundande. Här finns spåren av den gamla landsvägen innan Stockholmsvägen byggdes in mot staden på 1670-talet.

Bostadsbebyggelsen inom Ladukärr är ett speciellt kulturhistoriskt område inom ett avgränsat område i skogen. Det är angeläget att karaktären bevaras och att ett långsiktigt behov av rekreationsmark tillgodoses.

Kommentarer

Kommunen beslutade vid sammanträde den 19 december 2018 (Ksau § 406) om en revidering av grön- och blåplanen. Fram tills revideringen är genomförd är gällande översiktsplans ställningstaganden om den tätortsnära naturen i huvudsak vägledande.

Under 2020 genomfördes en arkeologisk utredning av planområdet vilket visade att området har låga kulturhistoriska värden. Föreningen lyfter planförslagets påverkan på karaktären för Ladukärns bostadsområde där området är omslutet av naturmark. Kommunen delar föreningens åsikt att bostadsområdets karaktär har ett kulturhistoriskt värde men bedömer att ett genomförande av planförslaget inte riskerar negativ påverkan då skogen närmast befintliga bostäder bevaras. Områdets nuvarande karaktär bevaras således.

10. VänerEnergi

Med hänvisning till vårt tidigare svar daterat 2020-05-26 (vår beteckning 2020/1303) på detaljplanen för Ladukärr 2:1 har vi inget ytterligare att tillägga.

Kommentarer

Noteras.

11. 3G Infrastructure Services AB (3GIS)

3GIS har ett torn för mobiltelefoni (anläggningsID 73423C, koordinat RT90 X: 6511282 Y: 1387253) samt en teknikbod inom det område som är föremål för detaljplan, se bifogad karta. Utöver 3GIS egen utrustning finns alla landets operatörer inplacerade i tornet. Anläggningen är således väldigt viktig för mobiltrafiken i området efter som den försörjer området med flertalet tekniker för elektronisk kommunikation.

Det kommer fortsatt finnas en förväntan och ett behov av tillgång till elektronisk kommunikation vid befintlig och eventuell ny bebyggelse. Personer som bor och vistas i området måste ha möjlighet att ringa och använda mobildata. Det är en nödvändig förutsättning för att delta i det digitala samhället.

3GIS förhoppning är att kommunen tar hänsyn till anläggningen i detaljplanen och verkar för att den kan vara kvar på platsen. Vi finns tillgängliga för en dialog och deltar gärna i projektet framöver för att tillsammans med kommunen hitta bästa möjliga lösning avseende en bra infrastruktur för elektronisk kommunikation.

Kommentarer

Planförslaget reglerar marken för anläggningen som tekniska anläggningar - telefonimast för att säkerhetsställa nuvarande markanvändning. Utöver planförslagets reglering har företaget och kommunen ett gällande avtalsarrende (Arr-013) som säkerhetsställer företagets nyttjande av marken.

12. Yttrande 1 - 53 underskrifter

Angående förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m fl, dnr KS 2019/490

I planförslaget med tillhörande handlingar saknas helt underlag och bedömningar av skogens kvalitéer och värden för friluftsliv. Föreslagen detaljplan strider dessutom dels mot kommunens egen översiktsplan med målbild 2030, där hela Ladukärrsskogen anges som tätortsnära naturmark, dels mot bestämmelserna i miljöbalken 3 kap 6 § om att tätortsnära natur särskilt ska beaktas. Motiveringar saknas helt varför Ladukärrsskogen ska tas i anspråk för byggnation och alternativa områden har inte utretts.

Ladukärrsskogen utgör idag ett mycket välbesökt närströvområde i direkt anslutning till bebyggelsen i Ladukärr. Området är attraktivt på grund av storleken och den varierande naturen. Barrskog med svamp- och bärrmarker dominerar, men bergspartier, block, gläntor, kärr, en gammal stenmur och andra kulturspår samt lövskogspartier med hagmarksflora ger omväxling. Skogens variation hänger också samman med att den inte har varit utsatt för konventionellt skogsbruk med kalhyggen och planteringar i större omfattning. Skogen har därför särskilda värden för utevistelse och rekreation. Många väl använda stigar finns också i området.

Den föreslagna buffertzonen med naturmark utmed bebyggelsen är så smal och så påverkad att den helt saknar förutsättningar att fungera som ett attraktivt grönområde och än mindre som ett strövarområde. För att få värden för attraktiv vistelse och rika naturupplevelser måste hela Ladukärrsskogen med dess varierade och omväxlande natur sparas och dess fina kvalitéer som närströmsområde tas tillvara.

I bostadsområdet Ladukärr finns redan idag olägenheter av ljud och buller från Marieforsleden, E20 och deponin, särskilt vid ostliga vindar. För en bra boendemiljö handlar det inte bara om störande buller utan också om upplevelsen av den totala ljudbilden och avsaknaden av tystnad utomhus. Förslaget till detaljplan visar inte byggnadernas tänkta verksamhet, placering, storlek, utformning eller anpassning till den befintliga miljön och inte heller andra tänkbara verksamheter och deras omfattning på kvartersmarken. Därmed saknas möjlighet att bedöma ljud och buller från verksamheten och spridningen av ljud från deponin och från Marieforsleden och E20. Bevarade bergsryggar och skogens omfattning och skötsel i Ladukärrsskogen har också stor betydelse för att dämpa ljud och buller från trafik och verksamhet och därmed minska störningarna i näraliggande bostadsområden. Gjorda bullermätningar kan därför inte anses tillförlitliga.

Frågan om olägenheter av lukt från deponin har inte behandlats i planförslaget.

Olägenheter av lukt från deponin förekommer ibland i bostadsområdet Ladukärr och ytterligare försämringar kan inte godtas. En sluten skog med varierad topografi i hela Ladukärrsskogen kan vara till fördel även från luktsynpunkt. Skogens ekosystemtjänster är heller inte utredda och deras betydelse vid exempelvis framtida extremvädersituationer, som torka och regn.

Sammanfattning: En utbyggnad enligt planen skulle innebära att Ladukärrsskogens värden och betydelse som närströvarområde helt skulle gå förlorade. Risk finns också att en utbyggnad enligt planen skulle förändra utbredningen av ljud och lukt och därmed ge ökade sådana besvär för de boende i Ladukärr. **Detaljplanen för Ladukärrsskogen kan därför inte godtas.** Ta istället vara på Ladukärrsskogen kvalitéter som stort, sammanhängande och attraktivt strövarområde och som skyddszon mot oönskat buller och lukt!

Kommentarer

Kommunen bedömer att planområdets befintliga friluftsvärden har utretts i en tillräcklig omfattning för att gå vidare i planprocessen mot ett antagande. Planbeskrivningen avhandlar planområdets befintliga värden för friluftslivet och vilken påverkan ett genomförande får, en påverkan som enligt kommunens bedömning är acceptabel.

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan.

Kommunen bedömer även att planförslaget särskilt beaktar tillgången till tätortsnära natur enligt 3 kap 9 § MB då naturmark mellan det planerade verksamhetsområde och de befintliga bostäderna bevaras med en bredd om cirka 100 - 150 meter. Vidare är planområdet lokaliserat i utkanten av det sammanhängande naturområdet som utgörs av Ladukärr-, Lillängs- och Grangärdesskogen, vilket minskar planens negativa påverkan på naturområdet.

Under 2022 genomfördes en häckfågelinventering inom planområdet där sammanlagt sju fågelarter identifierades häcka inom området. Samtliga kategoriseras som livskraftiga (LC) enligt Artdatabanken.

Genomförd bullerutredning är utförd enligt den samnordiska beräkningsmodellen (naturvårdsverkets rapport 4653) för trafikbuller samt Naturvårdsverkets beräkningsmodell för verksamhetsbuller vilket båda är enligt gällande branschpraxis. Beräkningarna har utgått från ett maximalt utnyttjande av planområdet efter vad planförslaget medger vilket även ligger till grund för beräkning av trafikflöden till och

från området. Även buller från Bångahagen har lagts till i utredningen. I beräkningarna tas ingen hänsyn till vegetation.

Utredningen visar att planförslagets bullerpåverkan inte överskrider riktvärdena för varken trafik- eller verksamhetsbuller.

Vidare har även risken för olägenheter från Bångahagen utretts utifrån damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att risken för olägenhet är låg.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära naturmark, naturvärden, buller samt risk för olägenheter från Bångahagen.

13. Yttrande 2

Angående förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m fl, dnr KS 2019/490

I planförslaget med tillhörande handlingar saknas helt underlag och bedömningar av skogens kvaliteter och värden för friluftsliv. Föreslagen detaljplan strider dessutom dels mot kommunens egen översiktsplan med målbild 2030, där hela Ladukärrsskogen anges som tätortsnära naturmark, dels mot bestämmelserna i miljöbalken 3 kap 6 § om att tätortsnära natur särskilt ska beaktas. Motiveringar saknas helt varför Ladukärrsskogen ska tas i anspråk för byggnation och alternativa områden har inte utretts.

Ladukärrsskogen utgör idag ett mycket välbesökt närströvsområde i direkt anslutning till bebyggelsen i Ladukärr. Området är attraktivt på grund av storleken och den varierande naturen. Barrskog med svamp- och bärmarker dominerar, men bergspartier, block, gläntor, kärr, en gammal stenmur och andra kulturspår samt lövskogspartier med hagmarksflora ger omväxling. Skogens variation hänger också samman med att den inte har varit utsatt för konventionellt skogsbruk med kalhyggen och planteringar i större omfattning. Skogen har därför särskilda värden för utevistelse och rekreation. Många väl använda stigar finns också i området.

Den föreslagna buffertzonen med naturmark utmed bebyggelsen är så smal och så påverkad att den helt saknar förutsättningar att fungera som ett attraktivt grönområde och än mindre som ett strövsområde. För att få värden för attraktiv vistelse och rika naturupplevelser måste hela Ladukärrsskogen med dess varierade och omväxlande natur sparas och dess fina kvaliteter som närströvsområde tas tillvara.

I bostadsområdet Ladukärr finns redan idag olägenheter av ljud och buller från Marieforsleden, E20 och deponin, särskilt vid ostliga vindar. För en bra boendemiljö handlar det inte bara om störande buller utan också om upplevelsen av den totala ljudbilden och avsaknaden av tystnad utomhus. Förslaget till detaljplan visar inte byggnadernas tänkta verksamhet, placering, storlek, utformning eller anpassning till den befintliga miljön och inte heller andra tänkbara verksamheter och deras omfattning på kvartermarken. Därmed saknas möjlighet att bedöma ljud och buller från verksamheten och spridningen av ljud från deponin och från Marieforsleden och E20. Bevarade bergsryggar och skogens omfattning och skötsel i Ladukärrsskogen har också stor betydelse för att dämpa ljud och buller från trafik och verksamhet och därmed minska störningarna i näraliggande bostadsområden. Gjorda bullermätningar kan därför inte anses tillförlitliga.

Frågan om olägenheter av lukt från deponin har inte behandlats i planförslaget. Olägenheter av lukt från deponin förekommer ibland i bostadsområdet Ladukärr och ytterligare försämringar kan inte godtas. En sluten skog med varierad topografi i hela Ladukärrsskogen kan vara till fördel även från luktsynpunkt. Skogens ekosystemtjänster är heller inte utredda och deras betydelse vid exempelvis framtida extremvädersituationer, som torka och regn.

Sammanfattning: En utbyggnad enligt planen skulle innebära att Ladukärrsskogens värden och betydelse som närströvarområde helt skulle gå förlorade. Risk finns också att en utbyggnad enligt planen skulle förändra utbredningen av ljud och lukt och därmed ge ökade sådana besvär för de boende i Ladukärr. **Detaljplanen för Ladukärrsskogen kan därför inte godtas.** Ta istället vara på Ladukärrsskogen kvalitéer som stort, sammanhängande och attraktivt strövarområde och som skyddszon mot oönskat buller och lukt!

Vi bor närmast den skogen som ni i ren dumhet ska förstöra.

Kommentarer

Kommunen bedömer att planområdets befintliga friluftsvärden har utretts i en tillräcklig omfattning för att gå vidare i planprocessen mot ett antagande. Planbeskrivningen avhandlar planområdets befintliga värden för friluftslivet och vilken påverkan ett genomförande får, en påverkan som enligt kommunens bedömning är acceptabel.

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan.

Kommunen bedömer även att planförslaget särskilt beaktar tillgången till tätortsnära natur enligt 3 kap 9 § MB då naturmark mellan det planerade verksamhetsområde och de befintliga bostäderna bevaras med en bredd om cirka 100 - 150 meter. Vidare är planområdet lokaliserat i utkanten av det sammanhängande naturområdet som utgörs av Ladukärr,- Lillängs- och Grangårdesskogen, vilket minskar planens negativa påverkan på naturområdet.

Under 2022 genomfördes en häckfågelsinventering inom planområdet där sammanlagt sju fågelarter identifierades häcka inom området. Samtliga kategoriseras som livskraftiga (LC) enligt Artdatabanken.

Genomförd bullerutredning är utförd enligt den samnordiska beräkningsmodellen (naturvårdsverkets rapport 4653) för trafikbuller samt Naturvårdsverkets beräkningsmodell för verksamhetsbuller vilket båda är enligt gällande branschpraxis. Beräkningarna har utgått från ett maximalt utnyttjande av planområdet efter vad planförslaget medger vilket även ligger till grund för beräkning av trafikflöden till och från området. Även buller från Bångahagen har lagts till i utredningen. I beräkningarna tas ingen hänsyn till vegetation.

Utredningen visar att planförslagets bullerpåverkan inte överskrider riktvärdena för varken trafik- eller verksamhetsbuller.

Vidare har även risken för olägenheter från Bångahagen utretts utifrån damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att risken för olägenhet är låg.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära naturmark, naturvärden, buller samt risk för olägenheter från Bångahagen.

14. Yttrande 3

Vi har tagit del av den reviderade detaljplanen och har följande synpunkter:

Bra: Att området har minskat så att den fina skogen i södra delen har sparats, Med inriktningen på sport och fritid i stället för industri.

Negativt: Skogsområdet mot Ladukärr är fortfarande för smalt och bredden måste ökas.

Kommentarer

Kommunen bedömer att Ladukärns bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärns-, Lillängs- och Grangärdesskogen. Skogarnas samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget föreslås cirka 11 hektar i det samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzona med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur.

15. Yttrande 4

Angående förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m fl, dnr KS 2019/490 En utbyggnad enligt planen skulle innebära att Ladukärrsskogens värden och betydelse som närströvsområde helt skulle gå förlorade. Risk finns också att en utbyggnad enligt planen skulle förändra utbredningen av ljud och lukt och därmed ge ökade sådana besvär för de boende i Ladukärr. Detaljplanen för Ladukärrsskogen kan därför inte godtas. Ta istället vara på Ladukärrsskogens kvalitéer som stort, sammanhängande och attraktivt strövsområde och som skyddszon mot oönskat buller och lukt!

Kommentarer

Kommunen bedömer att planområdets befintliga friluftsvärden har utretts i en tillräcklig omfattning för att gå vidare i planprocessen mot ett antagande. Planbeskrivningen avhandlar planområdets befintliga värden för friluftslivet och vilken påverkan ett genomförande får, en påverkan som enligt kommunens bedömning är acceptabel.

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan.

Kommunen bedömer även att planförslaget särskilt beaktar tillgången till tätortsnära natur enligt 3 kap 9 § MB då naturmark mellan det planerade verksamhetsområdet och de befintliga bostäderna bevaras med en bredd om cirka 100 - 150 meter. Vidare är planområdet lokaliserat i utkanten av det sammanhängande naturområdet som utgörs av Ladukärr-, Lillängs- och Grangärdesskogen, vilket minskar planens negativa påverkan på naturområdet.

Under 2022 genomfördes en häckfågelsinventering inom planområdet där sammanlagt sju fågelarter identifierades häcka inom området. Samtliga kategoriseras som livskraftiga (LC) enligt Artdatabanken.

Genomförd bullerutredning är utförd enligt den samnordiska beräkningsmodellen (naturvårdsverkets rapport 4653) för trafikbuller samt Naturvårdsverkets beräkningsmodell för verksamhetsbuller vilket båda är enligt gällande branschpraxis. Beräkningarna har utgått från ett maximalt utnyttjande av planområdet efter vad planförslaget medger vilket även ligger till grund för beräkning av trafikflöden till och från området. Även buller från Bångahagen har lagts till i utredningen. I beräkningarna tas ingen hänsyn till vegetation.

Utredningen visar att planförslagets bullerpåverkan inte överskrider riktvärdena för varken trafik- eller verksamhetsbuller.

Vidare har även risken för olägenheter från Bångahagen utretts utifrån damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att risken för olägenhet är låg.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära naturmark, naturvärden, buller samt risk för olägenheter från Bångahagen.

16. Yttrande 5

Angående förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m fl, dnr KS 2019/490

I planförslaget med tillhörande handlingar saknas det underlag och bedömningar av skogens kvalitéer och värden för friluftslivet. Föreslagen detaljplan strider dessutom dels mot kommunens egen översiktsplan med målbild 2030, där hela Ladukärrsskogen anges som tätortsnära naturmark, dels mot bestämmelserna i miljöbalken 3 kap 6 § om att tätortsnära natur särskilt ska beaktas. Motiveringar saknas helt varför Ladukärrsskogen ska tas i anspråk för byggnation och alternativa områden har inte utretts.

Anmärkningsvärt är också att detaljplanen forceras fram innan analyserna i den sk blågrönastrukturplanen gjorts klart. I den gröna strukturplanen kommer följande punkter att analyseras: blå- och gröna stråk, ekosystemtjänster, höga naturvärden, frilufts/rekreatiomsområden och naturområden som är viktiga för helheten i landskapet samt naturområden kring tätorterna. Här måste Ladukärrsskogen ses i ett helhetsperspektiv.

Ladukärrsskogen utgör idag ett mycket välbesökt närströvområde i direkt anslutning till bebyggelsen i Ladukärr. Området är attraktivt på grund av storleken och den varierade naturen. Barrskog med svamp- och bärmarker dominerar, men bergspartier, block, gläntor, kärr, en gammal stenmur och andra kulturspår samt lövskogspartier med

hagmarksflora ger omväxling. Skogens variation hänger också samman med att den inte har varit utsatt för konventionellt skogsbruk med kalhyggen och planteringar i större omfattning. Skogen har därför särskilda värden för utevistelse och rekreation. Många väl använda stigar finns också i området.

Den föreslagna buffertzonen med naturmark utmed bebyggelsen är så smal och så påverkad att den helt saknar förutsättningar att fungera som ett attraktivt grönområde och än mindre som ett strövområde. För att få värden för attraktiv vistelse och rika naturupplevelser måste hela Ladukärrsskogen med dess varierade och omväxlande natur sparas och dess fina kvalitéer som närströvområde tas tillvara.

I bostadsområdet Ladukärr finns redan idag olägenheter av ljud och buller från Marieforsleden, E20 och deponin, särskilt vid ostliga vindar. För en bra boendemiljö handlar det inte bara om störande buller utan också om upplevelsen av den totala ljudbilden och avsaknaden av tystnad utomhus. Förslaget till detaljplan visar inte byggnadernas tänkta verksamhet, placering, storlek, utformning eller anpassning till den befintliga miljön och inte heller andra tänkbara verksamheter och deras omfattning på kvartersmarken. Därmed saknas möjlighet att bedöma ljud och buller från verksamheten och spridningen av ljud från deponin och från Marieforsleden och E20. Bevarade bergsryggar och skogens omfattning och skötsel i Ladukärrsskogen har också stor betydelse för att dämpa ljud och buller från trafik och verksamhet och därmed minska störningarna i näraliggande bostadsområden. Gjorda bullermätningar kan därför inte anses tillförlitliga.

Frågan om olägenheter av lukt från deponin har inte behandlats i planförslaget. Olägenheter av lukt från deponin förekommer ibland i bostadsområdet Ladukärr och ytterligare försämringar kan inte godtas. En sluten skog med varierad topografi i hela Ladukärrsskogen kan vara till fördel även från luktsynpunkt.

Skogens ekosystemtjänster är heller inte utredda och deras betydelse vid exempelvis framtida extremvädersituationer, som torka och störtregn.

Sammanfattning: En utbyggnad enligt planen skulle innebära att Ladukärrsskogens värden och betydelse som närströvområde helt skulle gå förlorade. Risk finns också att en utbyggnad enligt planen skulle förändra utbredningen av ljud och lukt och därmed ge ökade sådana besvär för de boende i Ladukärr. Detaljplanen för Ladukärrsskogen kan därför inte godtas. Ta istället vara på Ladukärrsskogens kvalitéer som stort, sammanhängande och attraktivt strövområde och som skyddszon mot oönskat buller och

lukt!

Kommentarer

Kommunen bedömer att planområdets befintliga friluftsvärden har utretts i en tillräcklig omfattning för att gå vidare i planprocessen mot ett antagande. Planbeskrivningen avhandlar planområdets befintliga värden för friluftslivet och vilken påverkan ett genomförande får, en påverkan som enligt kommunens bedömning är acceptabel.

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan.

Kommunen bedömer även att planförslaget särskilt beaktar tillgången till tätortsnära natur enligt 3 kap 9 § MB då naturmark mellan det planerade verksamhetsområde och de befintliga bostäderna bevaras med en bredd om cirka 100 - 150 meter. Vidare är planområdet lokaliserat i utkanten av det sammanhängande naturområdet som utgörs av Ladukärr,- Lillängs- och Grangärdesskogen, vilket minskar planens negativa påverkan på naturområdet.

Under 2022 genomfördes en häckfågelsinventering inom planområdet där sammanlagt sju fågelarter identifierades häcka inom området. Samtliga kategoriseras som livskraftiga (LC) enligt Artdatabanken.

Genomförd bullerutredning är utförd enligt den samnordiska beräkningsmodellen (naturvårdsverkets rapport 4653) för trafikbuller samt Naturvårdsverkets beräkningsmodell för verksamhetsbuller vilket båda är enligt gällande branschpraxis. Beräkningarna har utgått från ett maximalt utnyttjande av planområdet efter vad planförslaget medger vilket även ligger till grund för beräkning av trafikflöden till och från området. Även buller från Bångahagen har lagts till i utredningen. I beräkningarna tas ingen hänsyn till vegetation.

Utredningen visar att planförslagets bullerpåverkan inte överskrider riktvärdena för varken trafik- eller verksamhetsbuller.

Vidare har även risken för olägenheter från Bångahagen utretts utifrån damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att risken för olägenhet är låg.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära naturmark, naturvärden, buller samt risk för olägenheter från Bångahagen.

17. Yttrande 6

Synpunkter på Förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m.fl. Mariestads centralort, Mariestads kommun

För ett år sedan lämnade vi in synpunkter på en detaljplan för området Ladukärr 2:1 m.fl. och våra åsikter till byggnation i Ladukärrsskogen har på intet sätt ändrats under året som gått. Det nya förslaget till detaljplan som skulle möjliggöra för markanvändning verksamheter handel och idrottsanläggning i området har på intet sätt tillmötesgått de synpunkter vi ingav om vikten av bevarande av den unika biotopen Ladukärrsskogen.

Vi hänvisar till de synpunkter vi då lämnade in till Kommunstyrelsen. Men för att verkligen understryka hur otroligt viktigt det är att stadsdelen Ladukärrs invånare blir respekterade för sina åsikter och lyssnade till, vill vi här återigen förklara för kommunledning varför byggande i denna biotop är synnerligen olämplig.

Kommunlöften

Kommunstyrelsen har genom f d stadsarkitekten Tina Karling Hellsvik fastslagit att Ladukärrsskogen skall ”behållas i sin storlek” förutom området där Coop nu ligger.

Ladukärrsskogen är enligt Mariestads översiktsplan fastställd som TÄTORTSNÄRA NATUROMRÅDE. Planförslaget är alltså INTE förenligt med översiktsplanen som kommunen låter göra gällande enl *Underrättelse om granskning*.

Hot mot biologisk mångfald

Mariestads kommun hotar den biologiska mångfalden med sitt förslag till exploatering och massavverkning av tall-, gran-, och lövskog i Ladukärrsskogen. Det finns en undervegetation som skulle komma att uttraderas totalt. Asfalt istället för liv blir konsekvensen för området. Kommunen föreslår habitatförstörelse i ett område benämnt TÄTORTSNÄRA NATUROMRÅDE i kommunens Översiktsplan.

Ladukärrsskogen-biotop

Gammelskog av gran och tall och härlig blandskog, berghällar med renlav och skyddsvärda mossor, fin varierad flora, en växtlighet som skapats under århundranden med viktiga mikroorganismer och en fauna med ett myller av småkryp finns här. Vandringsstigar och stenmurar har genom sekler skapats. Här finns givetvid också allt från myror och rådjur till många olika fågelarter. Detta är Ladukärrsskogen.

En biotop av detta slag får aldrig ersättas med 10 meter höga byggnader och asfalterade vägar med biltrafik. Området är dessutom skyddat som riksintresse för rörligt friluftsliv enl. 4 kap. 1-2 paragrafer i Miljöbalken och skyddad natur, biosfärsområde.

Kommunens ledord

I guiden *Kommunguide Mariestads kommun 2021* finns ledord för kommunens hanterande av miljön. Kommunalrådet skriver: ”Jag hoppas att du trivs i vår fina stad och tar vara på allt fint vi har (SIC) oavsett om du bor här eller är på besök.”

Visionen Mariestad 2030 är att ”vi, dvs. kommunens politiker med hjälp av många engagerade och intresserade Mariestadsbor” (SIC) ”har arbetat fram en vision som handlar om hur vi vill ha vår kommun i framtiden.” Tacksamt tar vi emot detta påstående och slår härmed fast att vi, engagerade och intresserade Mariestadsbor, boende i Ladukärr, som med bestämdhet avvisat och allt framgett kommer att avvisa byggnation i vårt rekreationsområde står för den vision som även kommunledningen fastslagit: *Ladukärrsskogen: Tätortsnära naturområde*. Byggnation i Ladukärrsskogen, det tätortsnära naturområdet, kan inte föreslås enligt visionen.

I guiden framhålls också: Man vill vara ett ”Internationellt modellområde” med skapade förutsättningar ”för en hög livskvalitet på naturens villkor”. Det kan väl inte bara vara tomma ord som står i Mariestadsguiden?

Miljö- och byggnadsnämndens uppgifter är bl.a. att ”övervaka effekterna på hälsa, miljö och natur” och att ”medverka i kommunens planering och där bevaka miljö- och hälsoskyddsfrågor (SIC)”.

Efter att ha fått dessa ledord från kommunen är det totalt obegripligt, TROTS en hel stadsdels samfälliga protester mot exploatering i Ladukärrsskogen man söker gå vidare med kalhuggning av stora delar av området och byggnation 10 meter höga byggnader. Asfalterade vägar och stora bilparkeringar kan aldrig vara rekreationsområde. Den tätortsnära naturen skall ju grämmas enl. kommunens miljöprogram.

I guiden finns rubriken ”Folkhälsa”. Här står: ”En god folkhälsa innebär att människor mår bra där de lever, arbetar och bor.” Var och en skall också enligt guiden ha ”en känsla av delaktighet och inflytande över sin livssituation.” ”Målet är friska och trygga kommuninvånare med den bästa livskvalitén.

Denna beskrivning i guiden av mående för alla i Mariestad, även Ladukärrsbor, står i rik

kontrast hur vi nu upplever vår hälsosituation, när vi nu utsätts för förslag som totalt skulle förändra vår livssituation. Den livssituation som hittills varit självklar för oss med vår fantastiska skog som naturlig vederkvickelse hotas. Vår goda hälsa är starkt hotas av det förslag som föreligger där stadens rikaste skogsområde är tänkt att uttraderas enligt föreslagen detaljplan. Hur skall vi sedan kunna må bra där vi bor? Hur skulle dunket från idrottshallar, ett handelsområde med buller från trafik och strålkastarljus kunna gagna vår hälsa och ge oss ”den bästa livskvalitén”?

Ladukärrsskogen-friskvårdsbefrämjande rekreaktionsområde

Ladukärrsskogen är ett rekreaktionsområde som kan utnyttjas av varenda Mariestadsbo. Här kan fritid tillbringas och frusjvårdsbefrämjande verksamhet äga rum. En rask promenad på någon av alla områdets stigar, en intensiv stavgång i samma område, en intervallträning i löparskor eller en stärkande joggingtur är väl så stärkande för kropp och själ som en vistelse i en plåtbyggnad där Padel eller andra sporter bedrivs. Finns någon motivering till att det skulle vara bättre för kropp och själ att vistas i en idrottshall än ute i skog och mark? Om man ”skall övervaka effekter på hälsa, miljö och natur” är en byggnation av idrottsanläggningar i ett skogsområde något som en miljö- och byggnadsnämnd givetvis måste avvisa. Om idrottsanläggningar skall anläggas i kommunen finns med lämpliga områden i vår stad. Lagerlokaler kan heller aldrig få vara ett alternativ till natur som syresätter våra lungor. Fågelsång får inte ersättas med miljöförstörande verksamheter.

Konsekvenser

Det finns olika typer av idrottsanläggningar. Just nu är padelhallar oerhört populärt. Men en padelhall kan inte läggas nära ett bostadsområde. Intensiva slag med bollar som studsar med en oregelbunden rytm och som dessutom kan pågå dygnet alla timmar skulle skapa en ljudkuliss som skulle påverka boende i området mycket negativt och vara psykiskt påfrestande. Det otroligt viktigt att en konsekvensbeskrivning av olika verksamheter går igenom noggrant. Kommunledningen skulle då inse att byggande av idrottsanläggningar i Ladukärrsskogen inte kan försvaras, eftersom hela skogsområdet i sig är en otroligt fin rekreaktionsplats där friskt syrerik luft stärker alla de aktiviteter som kan förekomma. Frisk skogsluft skall aldrig ersättas med svettig inomhusmiljö.

Handel vid en avfallsanläggning

Ett handelsområde finns också med i det nya planförslaget. Ett handelsområde mitt emot stadens stora avfallsanläggning kan inte vara den optimala placeringen om man vill locka turister och besökare till Mariestad. I dikeskanterna mitt emot

avfallsanläggningen samlas kringblåst skräp, lådor och soppåsar som blåst av lastkarror på väg till anläggningen. Nu stannar skräpet, tack vare den täta trädridan i dikeskanten, och fortsätter inte rätt in i skogen. Om området skulle öppnas för tillfartsvägar och öppna asfaltytor skulle allt detta skräp fortsätta in mot tänkt handelsområde.

Det är helt ogenomtänkt och utan konsekvensanalys att anlägga ett handelsområde där kringblåst skräp från en avfallsanläggning far runt. Att anlägga ett handelsområde vid en avfallsanläggning är sämsta tänkbara placering. Skog och buskage som nu hindrar skräpet från att fara vidare in i rekreationsområdet Ladukärrsskogen måste absolut bevaras.

Faktiska problem

Under vissa timmar på dygnet görs trots skogens täthet intensivt slammer från Bångahagens anläggning. Det är en tråkig konsekvens som drabbar oss Ladukärrsbor. Dylikt slammer är absolut inte en ljudkuliss som är lämplig för ett attraktivt handelsområde. Stadens avfallsanläggning ligger närmre bostadsområdet än vad som rekommenderas idag. Att då tänka sig att öppna den skyddande skogen med ett stort vägsystem, att kalhugga stora områden och sätta upp 10 meter höga byggnader som i sig reducerar ytterligare buller till området är att utsätta Ladukärrsborna för mental ohälsa.

Konsekvensanalys

Det är otroligt viktigt att vid en genomgång av konsekvenser av en byggnation och skövling av skog man ser idéer och förslag med totalt öppna ögon och funderar över var handelsområden och idrottsanläggningar kan placeras till gagn för alla utan att skada och förstöra. En avfallsanläggning på ena sidan av vägen och ett handels- och idrottsområde på andra sidan är sämsta möjliga kombination. Handelsområden och idrottsområden skall placeras så attraktivt som möjligt för kunder. Ett förslag som visar på enbart negativa konsekvenser får aldrig fullföljas.

Miljömedvetande

Rent allmänt kan vi konstatera att miljömedvetenhet och insikt om skogens betydelse för människans livskvalitet successivt har ökat i vårt land och i vår omvärld. Träd ger oss syre och trädens rötter binder koldioxid och samspelar med mikroorganismer. Kring 2009 fanns en stor insikt i vikten av att värna Ladukärrsskogen som en viktig naturresurs i vår stad. Jag citerar ur Grönprogram del 2 antagen av kommunfullmäktige september 2009.

”Skogen har både rik dynamik och struktur och är i sitt sammanhang relativt stor:”

”Detta är fin kvalitet i bostadsnära natur. Storleksupplevelsen förstärks ytterligare av den rika dynamik och struktur som finns i området. Olika små biotoper och en

relativ artrikedom samt den olikåldriga vegetationen för att promenaden blir en rikare upplevelse...” ”Framtid: Det är här viktigt att behålla den rika dynamiken och strukturen för att i sin tur behålla området kvalitéer.” /---/ En vård som förstärker de olika biotopernas karaktär och särdrag (SIC) skulle vidare bidra till en rikare upplevelse. Det är viktigt att områdets storlek (SIC)/---/ behålls.”

Vad har hänt med miljöansvar och miljömedvetenhet i Mariestads kommun? Här tänker man ersätta den oerhört viktiga biotopen i Ladukärrsskogen med asfaltsytor och höga byggnader med diverse aktiviteter, biltrafik med buller och strålkastarljus rätt in i ett bostadsområde. Den smala skogsremsan som föreslagits bli en avgränsning mot bostadsområdet har ju helt förlorat de kvalitéer som ansågs viktiga att bevara 2009.

Att skydda gammal skog är dessutom något som EU starkt förespråkar. Här gäller inget skogsbruk. Ladukärrsskogen är inte en avverkningsskog. Men här föreslås nedhuggning, skövling enbart för att sätta upp stora byggnader, som enbart ger negativa konsekvenser.

Den totala miljöförstörelsen, som en uträkning av Ladukärrsskogen ger, blir dubblerad genom allt det som föreslås komma i skogens ställe. En byggnation i skogsområdet får som konsekvens stora negativa effekter både fysiskt och psykiskt för boende i Ladukärrsområdet.

Kommunens ansvar

En kommunledning har ett stort ansvar både gentemot sin kommuns invånare och gentemot kommunens skyddsvärda naturområden. En kommun får aldrig fatta kortsiktiga och ogenomtänkta beslut. Att skövla en hävdvunnen skog ger oåterkallelig konsekvens för oss som nu bebor stadsdelen Ladukärr och för kommande generationer. Mariestad blir inte längre en stad med grönskande tätortsnära natur.

Slutsats

De synpunkter som vi här lämnar ger ett tydligt beslutsunderlag för detaljplanen i Ladukärrsområdet. Det finns endast ett förnuftigt beslut att ta i frågan: **Ingen byggnation i ladukärrsskogen skall få förekomma, skogen skall bevaras som den gammelskog den är. den biotop som finns skall skyddas till gagn för alla som vill vederkvicka sig till kropp och själ. De urgamla vandringsstigarna skall bevaras. den värdefulla biotopen, markerat som Tätortsnära naturområde i Mariestads mycket viktiga styrorgan, Översiktsplanen, skall bevaras. Miljöbalkens paragrafer 1-2, 4 kap. ger dessutom skydd för området: ett riksintresse för rörligt friluftsliv.**

Kommentarer

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 5 maj 2018 att förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m.fl. ska upprättas. Därefter har beslut om samråd samt granskning för samma område fattats. Det är olyckligt att tidigare tjänstepersoner har gjort utfästelser som kan uppfattas som muntliga löften i frågor utanför dess beslutsmandat. I kommunalverksamhet är det folkvalda politiker som fattar beslut om mark ska bli föremål för ändrad markanvändning inom ramen för en detaljplan.

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan, mer utförlig motivering för bedömningen finns redovisad på sida 9 i planbeskrivningen. Vidare visar genomförd naturvärdesinventering och häckfågelinventering att naturen inom planområdet har låga värden. Skogen är innehåller fåtal objekt av äldre träd men inte i en omfattning som kan motivera en högre naturvärdesklassning än den lägsta naturvärdesklass.

Kommunen delar yttrandens åsikt att tätortsnära natur är viktig för en hållbar stadsplanering. Kommunen bedömer dock att Ladukärns bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur även efter planförslagets genomförande, då Lillängs- och Grangärdesskogen också har den funktionen. Enligt kommunens beräkning omfattar skogarna ett sammanhållet markområde om ca 71 hektar efter ett genomförande av aktuell detaljplan för Ladukärr 2:1 m.fl. Vidare har planområdet lokaliserats i utkanten av naturområdet för att minska dess negativa påverkan. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur.

Yttranden lyfter risker för olägenheter i form av buller från Bångahagen och planerat verksamhetsområde. Enligt upprättad bullerutredning som biläggs planhandlingarna överstrids inte gällande riktvärden för trafik- eller verksamhetsbuller vid ett genomförande av planförslaget. Utredningen har tagit hänsyn till ett maximalt utnyttjande av nya verksamheter inom planområdet, förväntade trafikflöden samt ljudbild från Bångahagen. Utöver buller har även risken för olägenhet utifrån damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att risken för olägenhet är låg. Vad gäller nedskräpning från Bångahagen är detta inte en fråga som kan hanteras inom ramen för en detaljplan utan ansvaret ligger på verksamhetsutövaren för Bångahagen.

Framtagande av en ny detaljplan innebär hantering och avvägning mellan flera motstående allmänna och enskilda intressen. I aktuellt fall för detaljplan för Ladukärr 2:1 m.fl. finns en intressekonflikt mellan att utveckla området för verksamheter eller bevara skogen. Kommunen ser idag ett stort behov av ny mark för verksamheter inom tätorten då trycket från nya företag att etablera sig här är stort och många redan befintliga företag

växer och behöver nya större lokaler. I samband med AB Volvos etablering på Korstorp bedöms behovet av ny mark i framtiden öka än mer. Betraktas Ladukärrens bostadsområde i ett bredare perspektiv finns god tillgång till tätortsnära natur både via Lillängsskogen och Grangärdesskogen som tillsammans med delen som föreslås att bevaras av Ladukärsskogen utgör ca 71 hektar. Skogarna är sammanhängande och har stigar som är sammankopplade. Flera entréer finns till Lillängsskogen och även viktiga entréer via Ladukärsskogen bevaras som möjliggör en hög tillgänglighet till naturen även efter ett genomförande av planförslaget. Av planförslagets totala storlek på 23 hektar föreslås 12 hektar bevaras som naturmark. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tillgången av den tätortsnära naturen och att planförslaget innebär en rimlig avvägning mellan allmänna och enskilda intressen.

18. Yttrande 7

Jag motsätter mig och protesterar mot all form av bebyggelse i Lillängsskogen och i Ladukärsskogen.

Kommentarer

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 5 maj 2018 om att förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m.fl. ska upprättas. Planförslaget möjliggör för handel, verksamheter och idrottsanläggning.

19. Yttrande 8

En utbyggnad enligt planen skulle innebära att Ladukärsskogens värden och betydelse som närströvområde helt skulle gå förlorade. Risk finns också att en utbyggnad enligt planen skulle förändra utbredningen av ljud och lukt och därmed ge ökade sådana besvär för oss boende i Ladukärr. Detaljplanen för Ladukärsskogen kan därför inte godtas. Ta istället vara på Ladukärsskogens kvalitéer som stort, sammanhängande och attraktivt strövområde och som skyddszon mot oönskat buller och lukt! Som vi ser det så finns det andra ställen som vore mer lämpade att ha handelsområde på än våran lilla skog. Risk finns att verksamheterna inte kommer att gå runt och där står då tomma lokaler och en skog som togs ned helt i onödan. Se istället möjligheterna till att ta tillvara på skogen vad gäller hälsa och välbefinnande. Det är få saker som människor värdesätter så mycket idag som naturen. Det är det som får människor att trivas och får folk att vilja flytta hit till våran fina stad.

Kommentarer

Kommunen bedömer att Ladukärrens bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärrens-, Lillängss- och Grangärdesskogen. Skogarnas

samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget föreslås cirka 11 hektar i det samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzona med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur.

Till planförslagets granskningskedje upprättades en riskbedömning som utreder risken för olägenheter från planområdet och Bångahagen för boende i Ladukärr i samband med planförslagets genomförande. I utredningen hanteras risk för olägenhet utifrån buller, damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Resultatet visar att risken för olägenheter från planområdet och Bångahagen är låg.

Kommunen ser begränsad risk i att etablerade verksamheter ska gå i konkurs. Mariestad kommun har påbörjat en expansiv utvecklingsfas där efterfrågan på verksamhetsmark idag är stor. I samband med AB Volvos etablering på Korstorp bedöms efterfrågan och kundunderlaget i framtiden dramatiskt öka.

20. Yttrande 9

Vi vänder oss mot en ny detaljplan som öppnar upp för byggnation i Ladukärrsskogen. Även om området har minskat från den ursprungliga planen så blir det många negativa konsekvenser om planen blir verklighet då i princip hela skogen försvinner.

För människors, djurs och miljöns bästa i en tätort är det av stor vikt att det finns tillgång till stadsnära skogar. Träden och skogen renar luften och binder koldioxid, ger skydd åt djur och bibehåller den biologiska mångfalden som idag är starkt hotad. Nu mer än någonsin behöver vi vara rädda om den stadsnära skog som finns kvar.

Ladukärrsskogen är också en viktig oas som ger möjlighet till rekreation och välmående för många Mariestadsbor. Skogen används idag för promenad, löpning och mountainbikecykling. För orientering utnyttjas området både av kommunens skolor och Mariestads Friluftsklubb. Att skogen bevaras är nu än viktigare efter exploateringen av Sjölyckan och södra Snapensskogen, som gjort det svårare att komma ut i skogen.

Mariestads Friluftsklubbs får svårare och svårare att bedriva sin orienteringsverksamhet när karterade områden försvinner undan för undan pga olika byggplaner.

Ladukärrsskogen är en naturlig grön lunga och korridor som har en skyddande och

ljuddämpande effekt mot damm och buller från Bångahagen samt från trafiken på Marieforsleden och E20. Försvinner Ladukärrsskogen så innebär det att ljudnivån kommer att öka, Inte bara i Ladukärr och Högelid utan ner mot hela Mariestad.

Tänk nu om Mariestads kommun och låt Ladukärrsskogen stå kvar. Det behöver inte byggas idrottsanläggningar för paddel och gym när skogen redan är en idrottsanläggning för utomhusidrott. Ska det planeras ett nytt verksamhetsområde så gör det i anslutning till E20.

Vi avstyrker detaljplaneförslaget mot bakgrund av ovanstående.

Kommentarer

Kommunen bedömer att Ladukärrs bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärrs-, Lillängss- och Grangärdesskogen. Skogarnas samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget föreslås cirka 11 hektar i det samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzona med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur.

Till planförslagets granskningssked inventerades planområdets naturvärden. Inventeringen visar att naturen inom området har låga naturvärden och liten betydelse för den biologiska mångfalden.

Till granskningsskedet upprättades även en riskbedömning som utreder risken för olägenheter från planområdet och Bångahagen för boende i Ladukärr i samband med planförslagets genomförande. I utredningen hanteras risk för olägenhet utifrån buller, damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Resultatet visar att risken för olägenheter från planområdet och Bångahagen är låg.

Mariestads kommun har påbörjat en expansiv utvecklingsfas och det är idag en stor efterfrågan från nya företag att etablera sig här och många befintliga företag växer och behöver större lokaler. Lokaliseringen av större industrier och verksamheter kommer att prioriteras längs med E20 medans mindre verksamheter som avses inom aktuellt planförslag behöver lokaliseras på annan plats. Kommunen bedömer att föreslaget planområde har en lämplig lokalisering sett till området befintliga värden samt möjliggör attraktiv mark för nya verksamheter med relativ närhet till centrum och goda

kommunikationsmöjligheter via E20.

21. Yttrande 10

Angående förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m fl. Dnr KS 2019/490 En utbyggnad enligt planen skulle innebära att Ladukärrsskogens värden och betydelse som närströvsområde helt skulle gå förlorade. Risk finns också att en utbyggnad enligt planen skulle förändra utbredningen av ljud och lukt och därmed ge ökade sådana besvär för de boende i Ladukärr. Detaljplanen för Ladukärrsskogen kan därför inte godtas. Ta istället vara på Ladukärrsskogens kvalitéer som stort, sammanhängande och attraktivt strövsområde och som skyddszon mot oönskat buller och lukt.

Kommentarer

Kommunen bedömer att planområdets befintliga friluftsvärden har utretts i en tillräcklig omfattning för att gå vidare i planprocessen mot ett antagande. Planbeskrivningen avhandlar planområdets befintliga värden för friluftslivet och vilken påverkan ett genomförande får, en påverkan som enligt kommunens bedömning är acceptabel.

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan. Kommunen bedömer även att planförslaget särskilt beaktar tillgången till tätortsnära natur enligt 3 kap 9 § MB då naturmark mellan det planerade verksamhetsområde och de befintliga bostäderna bevaras med en bredd om cirka 100 - 150 meter. Vidare är planområdet lokaliserat i utkanten av det sammanhängande naturområdet som utgörs av Ladukärr-, Lillängs- och Grangärdesskogen, vilket minskar planens negativa påverkan på naturområdet.

Under 2022 genomfördes en häckfågelsinventering inom planområdet där sammanlagt sju fågelarter identifierades häcka inom området. Samtliga kategoriseras som livskraftiga (LC) enligt Artdatabanken.

Genomförd bullerutredning är utförd enligt den samnordiska beräkningsmodellen (naturvårdsverkets rapport 4653) för trafikbuller samt Naturvårdsverkets beräkningsmodell för verksamhetsbuller vilket båda är enligt gällande branschpraxis. Beräkningarna har utgått från ett maximalt utnyttjande av planområdet efter vad planförslaget medger vilket även ligger till grund för beräkning av trafikflöden till och från området. Även buller från Bångahagen har lagts till i utredningen. I beräkningarna tas ingen hänsyn till vegetation.

Utredningen visar att planförslagets bullerpåverkan inte överskrider riktvärdena för

varken trafik- eller verksamhetsbuller.

Vidare har även risken för olägenheter från Bångahagen utretts utifrån damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att risken för olägenhet är låg.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära naturmark, naturvärden, buller samt risk för olägenheter från Bångahagen.

22. Yttrande 11

I april 2005 köpte vi vårt hus Blåmesen 1 på Tivedsgatan 21 i Mariestad. Vi hade innan bott lantligt och ett krav för vårt husköp var att få ha naturen nära. Vi tyckte att Blåmesen 1 uppfyllde det vi önskade. En fin tomt med nära skogsområden där vi kunde promenera med vår hund och där våra barnbarn kunde leka och komma ifrån all asfalt och datorer.

Vi har haft skattjakter med skattkarta. Vi har mött påskkärringar och troll i skogen. Alla våra sex barnbarn kan bevittna om trollstenen där skogstrollet bor, som vakar över oss som bor här. Skogen inspirerar barnen till kreativitet och fantasi. Barnen är vår framtid!

Det är underbar natur som uppväger brus och trafik från Stockholmsvägen. Skogen mellan vår tomt och Marieforsleden är ett nödvändigt grönområde/skogsmark för oss. Utan den naturen hade vårt husköp inte varit aktuellt över huvud taget.

Vi vädjar till Er i Kommunstyrelsen att ha förståelse för oss som bor här, hur viktigt det är för oss att få ha skogen i Ladukärr. Detta är ett bostadsområde och inte industriområde. Låt skogen vara kvar!

Kommentarer

Kommunen bedömer att Ladukärrs bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärrs-, Lillängss- och Grangårdesskogen. Skogarnas samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget föreslås cirka 11 hektar i det samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzona med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur och att boende i Ladukärr även efter ett genomförande av planförslaget har god tillgång till tätortsnära natur.

23. Yttrande 12

Låt skogen vara! Helt galet att förstöra en stadsnära skog för att bygga köpcentrum eller padelhall eller något annat av kortsiktig värde. När skogen är borta kan den inte ersättas och det måste väga tyngre än kommunens envisa önskan förstöra det unika naturområdet med projekt som enbart förfular och sänker livskvaliteten för Mariestadsborna. Det finns betydligt bättre platser än Ladukärrskogen för den typen av etablering.

Utöver att skogen med dess djur- och växtliv försvinner kommer ljud och lukt skapa stora besvär. Redan idag är ljudnivån från soptippen och Mariforsleden tidvis mycket högt och bullrigt. Om en stor del av skogen försvinner råder inget tvivel om att detta kommer förvärras med kraftigt försämrad miljön för boende i området.

Tänk om och gör rätt! Skydda istället Ladukärrskogen från vidare exploatering.

Kommentarer

Kommunen bedömer att Ladukärrs bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärrs-, Lillängss- och Grangärdesskogen. Skogarnas samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget föreslås cirka 11 hektar i det samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzona med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur och att boende i Ladukärr även efter ett genomförande av planförslaget har god tillgång till tätortsnära natur.

Mariestads kommun har påbörjat en expansiv utvecklings fas och det är idag en stor efterfrågan från nya företag att etablera sig här och många befintliga företag växer och behöver större lokaler. I samband med AB Volvos etablering på Korstorp bedöms efterfrågan öka än mer. Lokaliseringen av större industrier och verksamheter kommer att prioriteras längs med E20 medans mindre verksamheter som avses inom aktuellt planförslag behöver lokaliseras på annan plats. Kommunen bedömer att föreslaget planområde har en lämplig lokalisering sett till området befintliga värden samt möjliggör attraktiv mark för nya verksamheter med relativ närhet till centrum och goda kommunikationsmöjligheter via E20.

Till granskningsskedet upprättades en riskbedömning som utreder risken för olägenheter från planområdet och Bångahagen för boende i Ladukärr i samband med planförslagets

genomförande. I utredningen hanteras risk för olägenhet utifrån buller, damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Resultatet visar att risken för olägenheter från planområdet och Bångahagen är låg.

24. Yttrande 13

Vi motsätter oss all form av bebyggelse i Ladukärr 2:1 m.fl.

Kommentarer

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 5 maj 2018 om att förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m.fl. ska upprättas. Planförslaget möjliggör för handel, verksamheter och idrottsanläggning.

25. Yttrande 14

Jag tycker det är helt fel plats för upplåta de av bebyggelse i laddukärrskogen
Finns betydligt bättre och mer tillgängliga områden i denna för övrigt vackra stad
Så jag motsätter mig all bebyggelse i Laddukärrskogen

Kommentarer

Mariestads kommun har påbörjat en expansiv utvecklings fas och det är idag en stor efterfrågan från nya företag att etablera sig här och många befintliga företag växer och behöver större lokaler. I samband med AB Volvos etablering på Korstorp bedöms efterfrågan öka än mer. Lokaliseringen av större industrier och verksamheter kommer att prioriteras längs med E20 medans mindre verksamheter som avses inom aktuellt planförslag behöver lokaliseras på annan plats. Kommunen bedömer att föreslaget planområde för Ladukärr 2:1 m.fl. har en lämplig lokalisering sett till området befintliga värden samt möjliggör attraktiv mark för nya verksamheter med relativ närhet till centrum och goda kommunikationsmöjligheter via E20.

26. Yttrande 15

Angående förslag till detaljplan för Ladukärr 2:1 m fl, dnr KS 2019/490

I planförslaget med tillhörande handlingar saknas helt underlag och bedömningar av skogens kvalitéer och värden för friluftsliv. Föreslagen detaljplan strider dessutom dels mot kommunens egen översiktsplan med målbild 2030, där hela Ladukärrsskogen anges som tätortsnära naturmark, dels mot bestämmelserna i miljöbalken 3 kap 6 § om att tätortsnära natur särskilt ska beaktas. Motiveringar saknas helt varför Ladukärrsskogen ska tas i anspråk för byggnation och alternativa områden har inte utretts.

Ladukärrsskogen utgör idag ett mycket välbesökt närströvsområde i direkt anslutning till bebyggelsen i Ladukärr. Området är attraktivt på grund av storleken och den varierade naturen. Barrskog med svamp- och bärrmarker dominerar, men bergspartier, block, gläntor, kärr, en gammal stenmur och andra kulturspår samt lövskogspartier med hagmarksflora ger omväxling. Skogens variation hänger också samman med att den inte har varit utsatt för konventionellt skogsbruk med kalhyggen och planteringar i större omfattning. Skogen har därför särskilda värden för utvistelse och rekreation och många väl använda stigar finns också i området. Detta är mycket värdefullt som har sökt oss hit och som nu bor i området.

Den föreslagna buffertzonen med naturmark utmed bebyggelsen är så smal och så påverkad att den helt saknar förutsättningar att fungera som ett attraktivt grönområde och än mindre som ett strövområde. För att få värden för attraktiv vistelse och rika naturupplevelser måste hela Ladukärrsskogen med dess varierade och omväxlande natur sparas och dess fina kvalitéer som närströvområde tas tillvara.

I bostadsområdet Ladukärr finns redan idag olägenheter av ljud och buller från Marieforsleden, E20 och deponin, särskilt vid ostliga vindar. För en bra boendemiljö handlar det inte bara om störande buller utan också om upplevelsen av den totala ljudbilden och avsaknaden av tystnad utomhus. Förslaget till detaljplan visar inte byggnadernas tänkta verksamhet, placering, storlek, utformning eller anpassning till den befintliga miljön och inte heller andra tänkbara verksamheter och deras omfattning på kvartersmarken. Därmed saknas möjlighet att bedöma ljud och buller från verksamheten och spridningen av ljud från deponin och från Marieforsleden och E20. Bevarade bergsryggar och skogens omfattning och skötsel i Ladukärrsskogen har också stor betydelse för att dämpa ljud och buller från trafik och verksamhet och därmed minska störningarna i näraliggande bostadsområden. Gjorda bullermätningar kan därför inte anses tillförlitliga.

Vi hör trafiken redan nu, hur ska det bli sedan?

Frågan om olägenheter av lukt från deponin har inte behandlats i planförslaget. Olägenheter av lukt från deponin förekommer ibland i bostadsområdet Ladukärr och ytterligare försämringar kan inte godtas. En sluten skog med varierad topografi i hela Ladukärrsskogen kan vara till fördel även från luktsynpunkt. Skogens ekosystemtjänster är heller inte utredda och deras betydelse vid exempelvis framtida extremvädersituationer, som torka och störtregn.

Sammanfattning: En utbyggnad enligt planen skulle innebära att Ladukärrsskogens

värden och betydelse som närströvsområde helt skulle gå förlorade. Risk finns också att en utbyggnad enligt planen skulle förändra utbredningen av ljud och lukt och därmed ge ökade sådana besvär för de boende i Ladukärr. Detaljplanen för Ladukärrsskogen **kan därför inte godtas**. Ta istället vara på Ladukärrsskogens kvalitéer som stort, sammanhängande och attraktivt strövsområde och som skyddszon mot oönskat buller och lukt!

Ladukärr måste få fortsätta vara ett attraktivt boende för oss som bor här nu och för kommande generationer.

Gör om, gör rätt. Måste det verkligen byggas mer så välj platser lite utanför det tättbebyggda området där det inte påverkar så många kommuninvånare. Hoppas ni är rädda om oss som bor här nu, innan det är för sent.

Kommentarer

Kommunen bedömer att planområdets befintliga friluftsvärden har utretts i en tillräcklig omfattning för att gå vidare i planprocessen mot ett antagande. Planbeskrivningen avhandlar planområdets befintliga värden för friluftslivet och vilken påverkan ett genomförande får, en påverkan som enligt kommunens bedömning är acceptabel.

Kommunen bedömer att planförslaget är förenlig med gällande översiktsplan. Kommunen bedömer även att planförslaget särskilt beaktar tillgången till tätortsnära natur enligt 3 kap 9 § MB då naturmark mellan det planerade verksamhetsområde och de befintliga bostäderna bevaras med en bredd om cirka 100 - 150 meter. Vidare är planområdet lokaliserat i utkanten av det sammanhängande naturområdet som utgörs av Ladukärr,- Lillängs- och Grangårdesskogen, vilket minskar planens negativa påverkan på naturområdet.

Under 2022 genomfördes en häckfågelsinventering inom planområdet där sammanlagt sju fågelarter identifierades häcka inom området. Samtliga kategoriseras som livskraftiga (LC) enligt Artdatabanken.

Genomförd bullerutredning är utförd enligt den samnordiska beräkningsmodellen (naturvårdsverkets rapport 4653) för trafikbuller samt Naturvårdsverkets beräkningsmodell för verksamhetsbuller vilket båda är enligt gällande branschpraxis. Beräkningarna har utgått från ett maximalt utnyttjande av planområdet efter vad planförslaget medger vilket även ligger till grund för beräkning av trafikflöden till och från området. Även buller från Bångahagen har lagts till i utredningen. I beräkningarna tas

ingen hänsyn till vegetation.

Utredningen visar att planförslagets bullerpåverkan inte överskrider riktvärdena för varken trafik- eller verksamhetsbuller.

Vidare har även risken för olägenheter från Bångahagen utretts utifrån damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att risken för olägenhet är låg.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära naturmark, naturvärden, buller samt risk för olägenheter från Bångahagen.

27. Yttrande 16

Mitt namn är --- och jag är emot utbyggnaden av skogen. Jag tycker inte heller att det nya förslaget är bra. Jag vill inte ha någon byggnation i skogen överhuvudtaget. Försvinner skogen (även vid minskning) så försvinner möjligheten för oss som utnyttjar skogen till friskvård och exempelvis plocka blåbär. Utöver det kommer ljudnivån från Bångahagens återvinningscentral och även ljudet från E20 att öka. Vid fel vindar hörs det redan idag. Även trafiken på Marieforsleden hörs väl och används av mycket tung trafik som skall till Metsä.

Sen kan jag inte förstå att kommunen egen kommentar om hur man skall hantera grönområden. Citat: ”När staden förtätas ska viktiga grönområden bevaras och återhämtningsförmågan beaktas. Ny grönstruktur bör även tillkomma och utvecklas i samband med att staden växer.” Detta överensstämmer inte med detaljförslaget Ladukärr 2:1.

Kommentarer

Kommunen bedömer att Ladukärrens bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärrens-, Lillängss- och Grangårdesskogen. Skogarnas samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget kommer cirka 11 hektar i den samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzon med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur och att boende i Ladukärr även efter ett genomförande av planförslaget kommer ha god tillgång till tätortsnära natur.

I samband med ett genomförande av planförslaget är kommunens inriktning att planområdets sydvästra del, som idag nyttjas bland annat för spontanidrott, ska förädlas genom att förbättra tillgängligheten för gående samt stärka koppling till befintliga stigar söder ut. Vidare är inriktningen att anlägga en anläggning för dagvattenfördröjning delvis i form av våtmark. Våtmarker är en viktig biotop och ger förutsättningar för att utveckla den biologiska mångfalden.

28. Yttrande 17

Jag vill härmed överklaga det förslag på exploatering av Ladukärr 2:1 som finns. Följande citat säger egentligen allt.

”När staden förtätas ska viktiga grönområden bevaras och återhämtningsförmågan beaktas. Ny grönstruktur bör även tillkomma och utvecklas i samband med att staden växer”, citat ur Översiktsplan 2030.

Få vi köpte vår villa var just det att det är så lugnt. Att man bara kan sticka ut från huset och in i skogen var en bidragen anledning till att vi bosatte oss just i Ladukärr. På våren och sommaren hör man Koltrasten och i år till och med Göken. det är underbart. Jag har under hela mitt liv bott på landet men här kan man känna att man bor både på landet och i staden. Helt fantastiskt. Ska detta försvinna då vill jag inte bo kvar. Varför?

Kommentarer

Då planförslaget ännu inte formellt har antagits av kommunfullmäktige kan det inte överklagas. När fullmäktige har beslutat om antagande av planförslaget kommer berörda sakägare att informeras via brev tillsammans med instruktioner för hur man överklagar planförslaget.

Planförslaget reglerar marken mellan planerade verksamheter och befintligt bostadsområde som natur. Området omfattar totalt 12 hektar och är som mest 150 meter brett. Kommunen bedömer att naturmarken fortsatt kommer ha en funktion som tätortsnära naturmark samt som buffertzoon mot planerade verksamheter.

29. Yttrande 18

Jag motsätter mig att detaljplanen antas. Området bör sparas med tanke på att gynna den biologiska mångfalden och för att fungera som rekreationsområde för kommunens invånare. Vi måste vara rädda om våra tätortsnära skogar.

Kommentarer

Upprättande av en detaljplan är en prövning av markens lämplighet för den nya markanvändningen. I prövningen behöver olika intressen vägas mot varandra för att slutligen, inom ramen för gällande lagar och regler, landa i en kompromiss. I aktuellt fall för detaljplan för Ladukärr 2:1 m.fl. görs en avvägning mellan kommunens behov av ny mark för verksamheter och bevarandet av tätortsnära naturmark samt skogen som resurs. Som underlag till kommunen bedömning har ett antal utredningar tagits fram, bland annat en naturvärdesinventering samt häckfågelinventering där naturvärden och häckande fåglar identifieras och värderas utifrån dess bidrag till biologisk mångfald. Utredningar visar att planområdet har låga naturvärden och lågt bidrag till den biologiska mångfalden.

Vidare har planförslagets påverkan på Ladukärns bornas tillgång till tätortsnära natur analyserats. Kommunen bedömer att Ladukärns bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärns-, Lillängss- och Grangärdesskogen. Skogarnas samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget kommer cirka 11 hektar i den samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzona med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur och att boende i Ladukärr även efter ett genomförande av planförslaget kommer ha god tillgång till tätortsnära natur.

Utifrån överstående bedömer kommunen att planförslaget är lämpligt och att en rimlig avvägning mellan enskilda och allmänna intressen har gjorts.

30. Yttrande 19

Jag motsätter mig detaljplanen för Ladukärr, med motivering att det sista strövområdet i närheten försvinner samt att det blir en försämrad livsmiljö i området, med ökat buller från bånghaga och möjligheterna för mina barn att leka och vara i skogsmiljö slutar att existera vilket var en utav anledningarna att vi valde att köpa ett hus på Hasslegatan.

Min åsikt är även att nyetableringar borde ske i där det finns plats och minimalt med människor som bor vilket borde göra att en placering längs med E20 är mer lämpligt.

Kommentarer

Kommunen bedömer att Ladukärns bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärns-, Lillängss- och Grangärdesskogen. Skogarnas

samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget kommer cirka 11 hektar i den samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzona med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur och att boende i Ladukärr även efter ett genomförande av planförslaget kommer ha god tillgång till tätortsnära natur.

Under 2021 genomfördes en riskbedömning av risken för olägenheter för boende i Ladukärr vid ett genomförande av planförslaget. Utredningen undersökte risken för buller, damning, lukt- och luftföroreningar, spridning av förorenat vatten samt brandrisk. Riskbedömningen visar att beräknade bullernivåer är inte överstiger gällande riktvärden samt att risken för olägenhet är låg.

Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära naturmark, naturvärden, buller samt risk för olägenheter från Bångahagen.

Mariestads kommun har påbörjat en expansiv utvecklings fas och det är idag en stor efterfrågan från nya företag att etablera sig här och många befintliga företag växer och behöver större lokaler. I samband med AB Volvos etablering på Korstorp bedöms efterfrågan öka än mer. Lokaliseringen av större industrier och verksamheter kommer att prioriteras längs med E20 medans mindre verksamheter som avses inom aktuellt planförslag behöver lokaliseras på annan plats. Kommunen bedömer att föreslaget planområde för Ladukärr 2:1 m.fl. har en lämplig lokalisering sett till området befintliga värden samt möjliggör attraktiv mark för nya verksamheter med relativ närhet till centrum och goda kommunikationsmöjligheter via E20.

31. Yttrande 20

Jag motsätter mig detaljplanen för ladukärr 2:1 med motiveringen att skogens kvalité och värde för friluftsliv förstörs. Fin skog med svamp och blåbär kommer förstöras och barnen har inte längre någon skog att springa och leka i, vilket är viktigt för deras välmående. En stor anledning till att vi flyttade hit var att området omges av skogen men ändå nära till centrum och skolan.

Kommentarer

Kommunen bedömer att Ladukärrens bostadsområde har en god tillgång till tätortsnära natur med tillgänglighet till både Ladukärrens-, Lillängss- och Grangårdesskogen. Skogarnas

samlade areal beräknas till över 80 hektar och erbjuder goda möjligheter till rekreation och friluftsliv. Vid ett genomförande av planförslaget kommer cirka 11 hektar i den samlade skogsområdets utkant utvecklas för nya verksamheter. Mellan planerade verksamheter och befintliga bostäder inom Ladukärr föreslås en buffertzona med naturmark med en bredd mellan 100 - 150 meter som sammantaget omfattar cirka 12 hektar. Kommunen bedömer att planförslaget är lämpligt utifrån påverkan på tätortsnära natur och att boende i Ladukärr även efter ett genomförande av planförslaget kommer ha god tillgång till tätortsnära natur.

MARIESTAD